

معادباوری و مرگاندیشی و آثار آن در سبک زندگی از منظر امام علی (ع)

رضا تاج آبادی^۱، سمیه شعبانی^۲

چکیده:

اعتقاد به معاد که از مهمترین و تأثیرگذارترین باورهای دینی است، آثار سازنده‌ای در سرنوشت دنیوی و اخروی انسان دارد؛ چرا که اعتقاد به روز قیامت و پاسخگویی در برابر اعمال و کردار در آن روز سبب می‌شود تا انسان اعمال و رفتار خود را مطابق موازین دین نماید. حضرت امیر (ع) در نهج البلاغه به مسئله معاد پرداخته و به شکل مستقیم و غیرمستقیم آثار آن را برشمرده و به مصادیق ملموسی همچون ایجاد امید به فرجام نیکو و زایل شدن یأس، احساس وجود نظارت دائمی بر اعمال، خویشنداری در رفتار، کمرنگ شدن دل‌بستگی به دنیا، رعایت حقوق دیگران و ... اشاره نموده است. در نگاه تربیتی امام علی (ع) دنیاگریزی و آخرت‌گرایی همواره مورد تأکید بوده و دعوت به تفکر و تعقل از بهترین راهکارها برای یقینی‌سازی مرگاندیشی می‌باشد. آثار مرگاندیشی و معادباوری از دیدگاه حضرت (ع) عبارتند از: تعدیل غرایز، دوری از تکبر، از بین رفتن آرزوهای طولانی، رهایی از گرایش‌های فریبنده دنیایی، مراقبه و محاسبه کردار، انجام عمل صالح، زنده‌دلی و درک واقعیات، رعایت عدالت، تحمل سختی‌ها و مصیبت‌ها، سرعت در انجام کارهای خیر. نوشتار حاضر با هدف تبیین جایگاه و اهمیت اعتقاد به معادباوری و مرگ-اندیشی در سبک زندگی از منظر امام علی (ع) به توضیح و تبیین این مباحث پرداخته است.

کلیدواژگان: معادباوری، مرگاندیشی، قیامت، نهج البلاغه

---

۱. پژوهشگر و کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان مرکزی؛ (نویسنده مسئول) tajabadireza@yahoo.com
۲. کارشناس ارشد حقوق عمومی